

ROMANTİK İLİŞKİSİ OLAN KADINLARDA ALGILANAN
PARTNER DEĞİŞİMİ, YAKINLIK VE YAŞAM DOYUMU

Duygu DİNÇER*

Makale Geliş Tarihi-Received: 29.06.2021
Makale Kabul Tarihi-Accepted: 20.11.2021
DOI: 10.37093/ijisi.990863

569

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

ÖZ

Bu çalışmanın amacı romantik ilişkisi olan kadınlarda algılanan partner değişimi, ben tasavvuruna ötekini katma (yakınlık) ve yaşam doyumu arasındaki ilişkileri incelemektir. Çalışmada algılanan partner değişimi ve yaşam doyumu arasındaki ilişkide ben tasavvuruna ötekini katmanın aracı bir rolü olup olmadığı test edilmiştir. Araştırma verileri, yaşları 19-22 arasında değişmekte olan ve romantik ilişki içinde bulunan 203 kadın katılımcıdan elde edilmiştir. Katılımcıların ilişki durumları flört ya da nişanlıdır; ilişki süreleri bir ile beş yıl arasında değişmektedir. Verilerin toplanmasında demografik bilgi formu, Romantik İlişkilerde Algılanan Partner Değişimi Ölçeği, Ben Tasavvuruna Ötekini Katma Ölçeği ve Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde değişkenler arası ilişkileri değerlendirmek amacıyla Pearson çarpım moment korelasyon katsayısına başvurulmuştur. Ben tasavvuruna ötekini katmanın, algılanan partner değişimi ve yaşam doyumu arasındaki ilişkideki aracılık rolünü incelemek üzere PROCESS Macro analizinden (Model 4) ve bootstrapping yönteminden yararlanılmıştır. Korelasyon analizi sonuçları yaşam doyumunun algılanan benlik değişimi ve ben tasavvuruna ötekini katma ile ilişkili olduğunu göstermiştir. Aracılık analizi sonuçları öngörülen modeli

* Dr., Biruni Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı, İstanbul/Türkiye. drduygudincer@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2496-6902>.

doğrulanmıştır ve ben tasavvuruna ötekini katmanın algılanan partner değişimi ile yaşam doyumu arasındaki ilişkide aracı bir rolü olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular ben tasavvuruna ötekini katmanın algılanan partner değişimi ve yaşam doyumu arasında bilişsel ve duyuşsal bir düzenleyici işlevi görebileceğine işaret etmektedir. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular, yakın ilişkiler alanyazını ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Algılanan Partner Değişimi, Ben Tasavvuruna Ötekini Katma, Yaşam Doyumu, Kadın, Üniversite Öğrencileri.

Jel Kodları: I31, J12, J13, J16.

570

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

**PERCEIVED PARTNER CHANGE, CLOSENESS,
AND LIFE SATISFACTION AMONG WOMEN IN
ROMANTIC RELATIONSHIPS**

ABSTRACT

This study examined the relationship between perceived partner change, inclusion of other in the self (closeness), and life satisfaction among women who were involved in a romantic relationship. In this study, inclusion of other in the self was investigated as a mediator concerning the link between perceived partner change and life satisfaction. Data was obtained from 203 women participants who were involved in a romantic relationship. Participants ranged in age from 19 to 22 and they were in a dating relationship or engaged relationship. The relationship length of participants varied from one year to five years. In data collection, a demographic survey and several other scales, including the Perceived Partner Change in Romantic Relationships Scale, Inclusion of Other in the Self Scale, and the Satisfaction with Life Scale were used. In the stage of data analysis, Pearson's correlation coefficient analysis was used to assess initial relationships of the variables while mediational analysis was performed to investigate the mediating role of inclusion of other in the self in the relationship between perceived partner change and life satisfaction through PROCESS Macro analysis (Model 4) and bootstrapping method. The results of correlation analysis showed that life satisfaction was associated with perceived partner change and inclusion of other in the self. In addition, the results of mediational analysis supported the proposed model and revealed that the inclusion of other in the self mediated the relationship between perceived partner change and life satisfaction. These findings indicate that relational closeness serves as a cognitive and emotional regulator between perceived partner change and life satisfaction. All findings obtained from the study were discussed in the light of current close relationships literature.

Keywords: Perceived Partner Change, Inclusion of Other in the Self, Life Satisfaction, Women, College Students.

Jel Codes: I31, J12, J13, J16.

GİRİŞ

Benlik; kişiler arası ilişkilerdeki karşılıklı etkileşimler yoluyla değişen ve şekillenen ilişkisel, sosyal ve bağlamsal bir fenomendir. İçinde bulunduğu ilişkiler, bireylerin benliklerinin bir parçası hâline gelerek onları bilişsel, duyuşsal ve davranışsal açıdan etkilemektedir. Özellikle romantik ilişki içindeki bireylerde kişisel benlik ile ilişkisel benlik arasındaki ayırım asgari düzeye inerek karşılıklı bağımlı bir benlik yapısı gelişebilmektedir (Agnew, Etcheverry, 2006: 275-277). Bu ilişkisel dinamiklere bağlı olarak bireylerin birtakım değişimler deneyimleyebildiği ve aynı zamanda partnerlerinin de ilişki kalitelerini attırarak bazı değişimlere açık olmalarını beklediği görülmektedir. Birçok romantik partner, bu değişime açıklık hâlini genellikle yakınlığın (Slotter, Gardner, 2009: 1138), ilişkisel adanmışlığın, istikrarın ve ciddiyetin bir uzantısı olarak görebilmektedir (Amodio, Showers, 2005: 188; Chen vd., 2006: 171). Partnerlerinin spontane bir biçimde değişim deneyimlemediğini, değişime dirençli olduğunu ve buna bağlı olarak ilişkilerinin olumsuz etkilendiğini gözlemleyen bireyler, açık ya da örtülü yollarla birbirinin benlik kavramını değiştirmeye çalışabilmektedir. Söz konusu değişim ve birbirini şekillendirme çabalarının sonuçsuz kaldığı durumlarda ise ilişki kalitesi zarar görebilmekte (Hira, Overall, 2011: 611, 617), partnerlerin psikolojik iyi oluşunda ve yaşam doyumunda düşüş gözlenebilmektedir. Alanyazında romantik ilişkilerde benlik kavramı değişiminin ilişki doyumu (Dinçer, 2017: 19; Dinçer vd., 2018: 6; Mattingly vd., 2014: 185; McIntyre vd., 2015: 861; McIntyre vd., 2020: 3) ve yaşam doyumu (Dinçer, 2017: 16) ile ilişkisini inceleyen çalışmalar olmasına rağmen bireylerin, partnerlerinin benlik kavramı değişimlerine ilişkin algıları ile yaşam doyumları arasındaki ilişkiyi ele alan çalışmalara rastlanmamaktadır. Oysa bireylerin yalnızca kendi deneyimledikleri benlik kavramı değişimiyle ilgili algıları değil, partnerlerinde meydana gelen benlik kavramı değişimine yönelik algıları da ilişki dinamikleri ve yaşam doyumu açısından yordayıcı bir faktör olabilir.

Romantik İlişkilerde Algılanan Partner Değişimi ve Yaşam Doyumu

Yaşam doyumu, öznel iyi oluşun temel bileşenlerinden biridir ve bireyin, yaşadığı hayatın bir bütün olarak kendi kişisel standartlarına uyup uymadığı ile ilgili (Shin, Johnson, 1978: 478; Pavot, Diener, 1993:

*Romantik İlişkisi Olan Kadınlarda Algılanan Partner Değişimi,
Yakınlık ve Yaşam Doyumunu*

164; Pavot vd., 1991: 150) bilişsel değerlendirmeleri içermektedir (Diener vd., 1985: 71; Pavot, Diener, 1993: 164). Bu standartlar kişiden kişiye değişmekle birlikte genellikle fiziksel sağlığa, yaşam enerjisine (Diener vd., 1985: 71), olumlu kişiler arası ilişkilere ve hayatın farklı alanlarında başarılı bir performans sergilemeye verilen değeri (Pavot, Diener, 1993: 164) (ör. kariyer, finansal zenginlik ve popülerlik) içermektedir. Yapılan araştırmalar sağlıklı romantik ilişkilerin yaşam doyumuyla ilgili standartlardan biri olduğunu göstermektedir (bkz. Adamczyk, Segrin, 2015: 202). Söz gelimi, Diener ve Seligman (2002: 81) tarafından yapılan bir araştırma, güçlü ve sağlıklı bir romantik ilişkisi olan bireylerin daha mutlu olduğuna işaret etmektedir. Roberts ve Robins (2000: 1289) tarafından yapılan bir çalışma, doyum verici romantik ilişkilerin (evlilik ilişkisinin) kritik yaşam amaçlarından biri olduğuna dikkat çekmektedir. Kamp Dush ve Amato (2005: 623) tarafından yapılan bir araştırma, romantik ilişkilere adanmışlığın öznel iyi oluşun yordayıcılarından biri olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2020 yılında yayımlanan Yaşam Doyumu Araştırması %12.5 ile aşkın ve %3.5 ile eş ile ilişkilerin yaşam doyumunun en önemli kaynakları arasında olduğuna işaret etmektedir. Dinçer (2017: 162) tarafından yapılan bir araştırma da benlik kavramı değişimlerinin (benlik genişlemesi, benlik budanması ve benlik daralmasının) romantik ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin yaşam doyumunu ile ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu araştırmanın sonuçları aynı zamanda benlik genişlemesi ve benlik budanmasının yaşam doyumunu ile pozitif yönde; benlik daralmasının yaşam doyumunu ile negatif yönde ilişkili olduğunu göstermektedir. Yakın tarihli araştırmalardan elde edilen bulgular da benzer şekilde benlik değişiminin (benlik genişlemesinin) yaşam doyumunu ve öznel iyi oluşla pozitif yönde; depresyon ve stresle negatif yönde ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır (Hughes vd., 2020: 8). Bahsi geçen bulguların genel olarak romantik ilişkilerin ve bu ilişkilerde deneyimlenen ilişkisel benlik değişimi süreçlerinin yaşam doyumunu ile ilişkili olduğuna dikkat çektiği görülmektedir. Bununla birlikte alanyazındaki bu bulgular temelinde ele alınmaya değer bir diğer araştırma konusu olarak "Romantik ilişki içindeki bireyler tarafından algılanan partner değişimi, tıpkı algılanan benlik değişimi gibi, yaşam doyumunu ile ilişkili midir?" sorusunun dikkat çektiği düşünülmektedir. Algılanan partner değişimi, partnerin benlik kavramının romantik ilişki esnasında değişip değişmediğine dair öznel algıları ifade etmektedir (Slotter, Lucas, 2013: 178). Benlik kavramı değişimi alanyazını görece yeni olduğundan algılanan benlik

573

IJSS 14/2
Aralık
December
2021

değişimi ile yaşam doyumu arasındaki ilişkiyi ele alan çalışmalara rastlansa da algılanan partner değişiminin genel yaşam doyumu üzerindeki etkisini incelemeye dönük çalışmalara henüz rastlanmamaktadır. Bu çalışma alanyazında görülen bu eksiklikten hareketle algılanan partner değişimi ile yaşam doyumu arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Söz konusu ilişkiyi incelerken ben tasavvuruna ötekini katmanın aracılık rolünü ele almayı hedeflemektedir.

Romantik İlişkilerde Algılanan Partner Değişimi ve Yakınlık

574
IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Yakınlık duygusu ve ilişki kaynaklarına yapılan yatırım, alanyazında ben tasavvuruna ötekini katma süreci ile karakterize olmaktadır. Bu sürecin deneyimlenmesiyle birlikte partnerler birbirinin kişisel, sosyal, entelektüel ve finansal kaynaklarını (ör. bilgi birikimi, beceriler, varyet, sosyal statü, arkadaşlık ağları vb.), bakış açılarını (ör. dünya görüşleri) ve kimliklerini (ör. hafıza kayıtları, temel karakteristikleri vb.) kendi benliklerine dâhil etmektedir (Aron vd., 1992: 598; Aron vd., 2004: 105-106; Aron, Nardone, 2012: 524). Böylelikle benlik kavramları giderek daha fazla birbirine benzemekte ve genişlemektedir (Slotter, Gardner, 2009: 1137-1138). Aynı zamanda partnerler arasında daha güçlü bir yakınlık duygusu gelişmektedir (Aron vd., 1991: 243; Aron vd., 2004: 112; Aron, Nardone, 2012: 534). Aron ve arkadaşlarına göre (1992: 610) ilişkilerde deneyimlenen yakınlık duygusu, öznel ve davranışsal açıdan birçok çıktı üretmektedir. Söz gelimi, yapılan araştırmalar yakınlığın ya da ben tasavvuruna ötekini katma süreçlerinin romantik ilişkilerde bireysel ve ilişkiyi iyi oluşu artırıcı bir işlev gördüğünü göstermektedir (Hatfield, Rapson, 1994: 589; Kouneski, Olson, 2004: 129; Slotter, Gardner, 2009: 1138, 1150). Kouneski ve Olson (2004: 129, 131) tarafından yapılan bir araştırma, yakınlığın öznel iyi oluşla ilişkili olduğuna işaret etmektedir. Tomlinson ve Aron'a (2013: 808) göre bireylerin, partnerlerinin yakınlık duygusu ve ilişki doyumu içinde olduğuna ilişkin izlenimleri, onların ilişkiyle ilgili algılarını ve ilişkiyi sürdürüp sürdürmeme yönündeki kararını etkileyebilmektedir. Algılanan yakınlık ve benzerlik aynı zamanda, partnerlerin romantik ilişki içinde kendilerini daha güvende ve emniyette hissetmesini sağlayabilmekte (Murray vd., 2002: 564); aidiyet hissini arttırabilmekte ve partnerler arasındaki bilişsel mesafeyi azaltabilmektedir. Böylelikle ben tasavvuruna ötekini katma sürecinin romantik ilişkilerde, beklenen ve istenen bir çıktı olarak yerini aldığı

*Romantik İlişkisi Olan Kadınlarda Algılanan Partner Değişimi,
Yakınlık ve Yaşam Doyumunu*

gözlennmektedir (Kouneski, Olson, 2004: 121; Reis vd., 2004: 239). Bu bulgulardan hareketle mevcut çalışma ben tasavvuruna ötekini katmanın, algılanan partner değişimi ile yaşam doyumunu arasındaki ilişkide aracı bir rol oynayabileceğini öne sürmektedir.

Mevcut Çalışma

Bu çalışma romantik ilişki içindeki kadınlarda algılanan partner değişimi ile yaşam doyumunu arasındaki ilişkiyi ve ben tasavvuruna ötekini katmanın bu ilişkide aracı bir rolü olup olmadığını incelemeyi amaçlamaktadır. Cinsiyet, sosyalleşme süreçlerine bağlı olarak ilişki dinamiklerini (Windstead vd., 1997: 2) (ör. ilişkiye ilişkin şemaları, inançları ve beklentileri) önemli ölçüde etkileyen bir değişken olarak alanyazında dikkat çekmektedir. Yapılan araştırmalar, yakın ilişkilerde kadınların erkeklere nazaran daha fazla yakınlık arayışında olduğuna işaret etmektedir (bkz. Hatfield, Rapson, 1994: 590). Söz gelimi, Gilligan (2003: 8-9, 17) kadınlarla yürütmüş olduğu fenomenolojik çalışmalardan hareketle, kadınların kendilerini ilişkileri bağlamında tanımlamaya ve romantik ilişkilerini benlik kavramlarının önemli bir parçası olarak algılamaya eğilimli olduğunu öne sürmektedir. Benzer şekilde algılanan benlik ve partner değişimi üzerine çalışmalar yürüten Slotter ve Lucas (2013: 179), cinsiyetin algılanan değişim üzerinde önemli bir etkisi olduğuna ve kadınların romantik ilişkilerde daha fazla benlik değişimi ve partner değişimi algıladığına dikkat çekmektedir. Ayrıca alanyazında hem kadınların ilişki dinamiklerine bağlı olarak kendileri ve yaşamları hakkında iyi ya da kötü hissettiğine dair bulgulara (Sedikides vd., 1994: 11) hem de yakınlık ve samimiyet duygularıyla ilişkili bir süreç olan ben tasavvuruna ötekini katmanın (Mashek vd., 2011: 334) bireylerin iyi oluşunu arttırdığına yönelik bulgulara rastlanmaktadır (Frost, Forrester, 2013: 456-457). Bahsi geçen bulgulardan hareketle mevcut çalışmada romantik ilişki içindeki kadınların yaşam doyumlarının, algılanan partner değişimi ve ben tasavvuruna ötekini katma ile ilişkili olacağı öngörülmektedir. Bu doğrultuda önerilen kavramsal modelde şu hipotezlerin test edilmesi amaçlanmaktadır:

1. Algılanan partner değişimi, yaşam doyumunu yordamaktadır.
2. Algılanan partner değişimi, ben tasavvuruna ötekini katmayı yordamaktadır.

575

IJSl 14/2
Aralık
December
2021

3. Ben tasavvuruna ötekini katma yaşam doyumunu yordamaktadır.
4. Algılanan partner değişimi, ben tasavvuruna ötekini katma aracılığıyla yaşam doyumunu yordamaktadır.

1. YÖNTEM

1.1. Araştırma Deseni

Bu çalışmada, ben tasavvuruna ötekini katmanın algılanan partner değişimi ve yaşam doyumu arasındaki ilişkide aracı bir rolü olup olmadığını incelemek üzere ilişkisel araştırma desenlerinden biri olan yordayıcı ilişkisel araştırma deseni (Cresswell, 2017: 434-435) kullanılmıştır.

1.2. Katılımcılar

Bu çalışma, İstanbul'da bir özel üniversitede yürütülmüştür. Araştırmaya dâhil olma kriterleri, (1) kadın olma ve (2) en az bir senelik süregelen bir romantik ilişkiye sahip olma olarak belirlenmiştir. Veriler, yaşları 19-22 arasında değişen (\bar{x} = 20.72 yıl, S_s = 1.01) 203 kadın katılımcıdan elde edilmiştir. Katılımcıların ilişki süresi 1-5 yıl arasında değişkenlik göstermektedir (\bar{x} = 3.5 yıl, S_s = 1.99 yıl). Çalışma grubunun %78.8'i ilişki durumunu flört, %21.2'i nişanlı olarak bildirmiştir.

1.3. Verilerin Toplanması

Araştırma verileri Romantik İlişkilerde Algılanan Partner Değişimi Ölçeği (Slotter ve Lucas, 2013), Ben Tasavvuruna Ötekini Katma Ölçeği (Aron vd., 1992), Yaşam Doyumu Ölçeği (Diener vd., 1985) ve demografik bilgi formu aracılığıyla toplanmıştır.

Romantik İlişkilerde Algılanan Partner Değişim Ölçeği. Romantik İlişkilerde Algılanan Partner Değişimi Ölçeği, Slotter ve Lucas'ın (2013) Romantik İlişkilerde Algılanan Değişim Ölçeği'nin alt ölçeklerinden biridir. Ölçek, beş maddeden oluşmakta ve bireylerin, partnerlerinin romantik ilişki sırasında ne ölçüde değiştiğine dair algılarını ölçmektedir (ör. "Romantik bir ilişki yaşarken, partnerim zamanla benim hoşlandığım aktivite ve hobilerden hoşlanmayı

*Romantik İlişkisi Olan Kadınlarda Algılanan Partner Değişimi,
Yakınlık ve Yaşam Doyumu*

öğrenir.”, “Romantik bir ilişkiyi yaşadığım süreçte partnerim zamanla değişip bana benzemeye başlar.”). Likert tipi yedili bir derecelendirme üzerinden puanlanan ölçekten elde edilen yüksek puanlar, partnerin benlik kavramı değişimi konusundaki algılarının yüksek olduğuna işaret etmektedir. Orijinal ölçek geliştirme çalışmasında algılanan partner değişimi alt ölçeğinin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .86 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlaması Akın ve arkadaşları (2015: 116) tarafından yapılmış ve Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısının .86 olduğu bildirilmiştir. Mevcut çalışmada algılanan partner değişimi alt ölçeğinin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısının .84 olduğu saptanmıştır.

Ben Tasavvuruna Ötekini Katma Ölçeği. Ben Tasavvuruna Ötekini Katma Ölçeği (Aron vd., 1992) bireylerin romantik ilişkilerdeki yakınlık derecesini değerlendirmek üzere yedili bir Venn şeması formatında geliştirilmiş olan tek maddeli bir ölçektir. Ölçekten alınan yüksek puanlar romantik ilişkilerde algılanan yakınlığın ne derece yüksek olduğuna işaret etmektedir. Orijinal ölçek geliştirme çalışmasında ölçeğin iki versiyonunun uygulanması sonucu elde edilen alternatif form güvenilirliğinin .93, test-tekrar test güvenilirliğinin .83 olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin İlişkisel Yakınlık Ölçeği ile .66, Sternberg Yakınlık Ölçeği ile .91 düzeyinde ilişkili olduğu bulunmuştur (Aron vd., 1992: 600). Ben Tasavvuruna Ötekini Katma Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlaması Dinçer (2017) tarafından yapılmıştır. Test-tekrar test çalışmasında iki uygulama arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu saptanmıştır ($r = .57$) (Dinçer, 2017: 111).

Yaşam Doyumu Ölçeği. Yaşam Doyumu Ölçeği (Diener vd., 1985) bireylerin genel yaşam doyumlarını değerlendiren beş maddeden (ör. “Pek çok açıdan ideale yakın bir yaşamım var.”, “Hayatımı bir daha yaşama şansım olsaydı, hemen hemen hiçbir şeyi değiştirmezdim.”) ve tek boyuttan oluşan bir ölçme aracıdır. Likert tipi beşli bir derecelendirmeye dayanan ölçekten alınan yüksek puanlar, yaşamdan alınan yüksek doyuma işaret etmektedir. Orijinal ölçek geliştirme çalışmasında Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısının .87 olduğu saptanmıştır. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlaması Köker (1991) ve Ayten (2013) tarafından yapılmış; Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .82 olarak bulunmuştur (Batan ve Ayten, 2015: 73). Mevcut çalışmada ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .89 olarak hesaplanmıştır.

577

IJSS 14/2
Aralık
December
2021

1.4. İşlem

Veri toplama süreci, üniversite etik kurulundan onay alındıktan sonra başlamıştır. Katılımcılara öncelikle araştırmanın amaç ve kapsamı hakkında bilgi içeren ve onları gönüllü bir şekilde çalışmaya katılmaya davet eden bir aydınlatılmış onam formu sunulmuştur. Ardından çalışmaya katılmayı kabul eden katılımcılara ölçek seti uygulanmıştır. Veriler sınıf ortamında toplanmıştır. Katılımcıların ölçekleri yaklaşık 15 dakikada tamamladığı gözlenmiştir. Sürecin sonunda her bir katılımcıya ayırdıkları zaman ve ilgi için teşekkür edilmiştir.

1.5. Verilerin Analizi

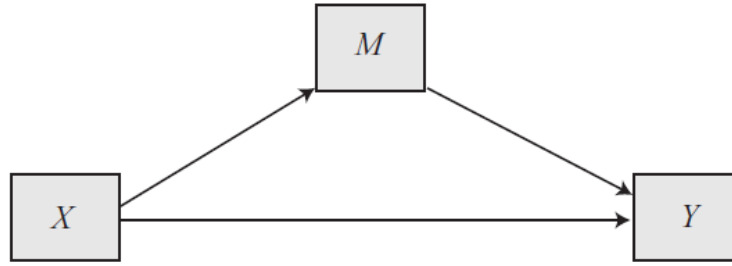
Verilerin analizi aşamasında korelasyonel analizler için SPSS 25.0, aracılık analizi için SPSS PROCESS Macro eklentisi ve bootstrapping yöntemi kullanılmıştır. Değişkenler arası ilişkilerin değerlendirilmesinde Pearson çarpım moment korelasyon katsayısına, ben tasavvuruna ötekini katmanın algılanan partner değişimi ve yaşam doyumu arasındaki ilişkideki aracılık rolünü incelemek üzere PROCESS Macro eklentisine ve bootstrapping yöntemine başvurulmuştur. Aracılık modelinde, algılanan partner değişimi araştırmanın bağımsız değişkenini (X), ben tasavvuruna ötekini katma araştırmanın aracı değişkenini (M), yaşam doyumu (Y) ise araştırmanın bağımlı değişkenini oluşturmaktadır.

Analiz aşamasında, öncelikle araştırma verilerinin normal dağılım gösterip göstermediğini incelemek üzere çarpıklık ve basıklık değerleri gözden geçirilmiştir. Bu değerlerin incelenmesinde Kim'in (2013) tavsiyeleri dikkate alınmıştır. Kim'e (2013: 53) göre $50 < n < 300$ arası, orta büyüklükte bir örnekleme karşılık gelmektedir ve bu büyüklükteki bir örneklemede çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 3.29 aralığında olması normal dağılıma işaret etmektedir.

Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğinin incelenmesinin ardından araştırma değişkenleri arasındaki ilişkiler incelenmiş ve aracılık modelinin kurulup kurulamayacağı gözden geçirilmiştir. Modelin kurulmasında Hayes'in (2013) açıklamaları temel alınmıştır. Hayes'a (2013: 86-87) göre basit bir aracılık modeli üç değişkenden (X, Y ve M) oluşmaktadır. Bu değişkenlerden ikisi X ve M öncül değişken,

*Romantik İlişkisi Olan Kadınlarda Algılanan Partner Değişimi,
Yakınlık ve Yaşam Doyumunu*

ikisi (X ve Y) sonuç değişkendir. X, nedensel olarak M ve Y'yi; M ise Y'yi etkilemektedir. X'in Y'yi etkilemek için iki yolu vardır: Doğrudan ve dolaylı etki (Şekil 1). X'in M araya girmeksizin Y'nin üzerindeki etkisi, doğrudan etki adıyla anılmaktadır. X'in M aracılığıyla Y üzerinde oluşturduğu etki ise dolaylı etki olarak adlandırılmaktadır. Aracı değişkenin %95 güven aralığındaki bootstrap alt (BootLLCI) ve üst (BootULCI) değerlerinin sıfır olmadığı durumlarda, dolaylı etki anlamlı kabul edilmektedir (Hayes, 2013: 83, 109).

Şekil 1. PROCESS Model 4¹

2. BULGULAR

2.1. Korelasyon Analizi

Öncelikle değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermediğini incelemek üzere çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Çarpıklık değerlerinin -.25 ile -.52 arasında değiştiği, basıklık değerlerinin .09 ile -.39 arasında değiştiği saptanmıştır. Bu sonuçlar, Kim (2013: 53) tarafından belirtildiği üzere değişkenlerin normal dağıldığına işaret etmektedir. Ardından araştırma değişkenleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Değişkenler arası ilişkileri gösteren analiz sonuçları Tablo 1'de sunulmuştur. Tablo 1'de görüldüğü üzere ben tasavvuruna ötekini katma algılanan partner değişimi ($r = .33; p < .01$) ve yaşam doyumu ($r = .24; p < .01$) ile pozitif yönde anlamlı ilişkiye sahiptir.

¹ Ayrıntılı bilgi için bkz. Hayes (2013: 87).

Tablo 1. Betimsel İstatistikler ve Değişkenler Arası İlişkiler

Değişkenler	\bar{x}	Ss	1	2	3
1. Algılanan Partner Değişimi	4.43	1.27			
2. Ben Tasavvuruna Ötekini Katma	4.57	1.09	.33**		
3. Yaşam Doyumu	5.06	1.21	.17*	.24**	

** $p < .01$; * $p < .05$

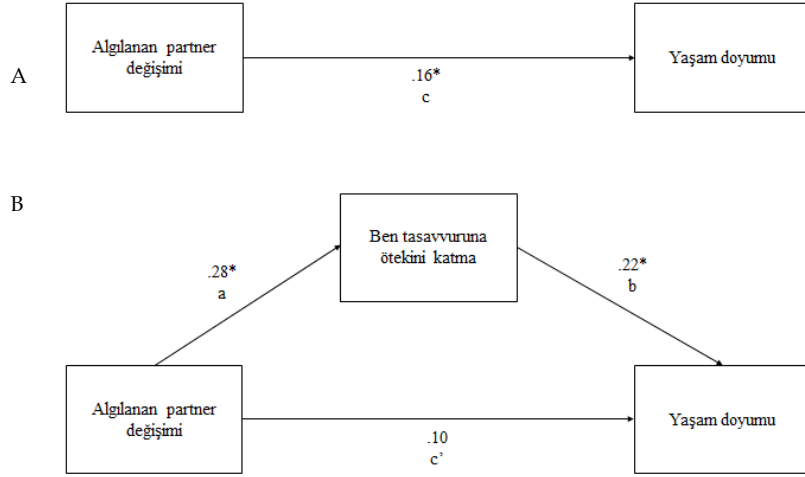
580 2.2. Aracılık Analizi

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Aracılık analizinde Preacher ve Hayes (2004: 720) tarafından önerildiği üzere, dolaylı etkileri ölçmek üzere SPSS'in PROCESS Macro eklentisindeki Model 4 kullanılmış; 5000 yeniden örnekleme ve %95 güven aralığı (GA) üzerinden bootstrapping yapılmıştır.

Şekil 2'de görüldüğü gibi yapılan analizler, algılanan partner değişiminin ben tasavvuruna ötekini katmanın ($B = .28, Sh = .06, \%95$ GA $[-.17 - .40], \beta = .33, p = .01$); ben tasavvuruna ötekini katmanın yaşam doyumunun ($B = .22, Sh = .08, \%95$ GA $[-.07 - .38], \beta = .20, p = .01$) yordayıcısı olduğunu göstermektedir. Ayrıca algılanan partner değişiminin yaşam doyumunu üzerindeki toplam etkisinin anlamlı olduğu görülmektedir ($B = .16, Sh = .07, \%95$ GA $[-.03 - .30], p = .01$). Bununla birlikte aracı değişken olan ben tasavvuruna ötekini katma modele girdikten sonra, algılanan partner değişiminin yaşam doyumunu üzerindeki doğrudan etkisini (c') yitirdiği gözlenmektedir ($B = .10, Sh = .07, \%95$ GA $[-.03 - .24], \beta = .11, p = .14$). Bu sonuçlar önerilen aracılık modelini doğrulamaktadır. Algılanan partner değişimi ve ben tasavvuruna ötekini katmanın yaşam doyumunun yaklaşık %7'sini açıkladığı görülmektedir ($R^2 = .07$). Bu sonuçlar dolaylı etkinin ($B = .06, Sh = .03, \%95$ GA $[-.02 - .12]$) (standardize dolaylı etkinin, $\beta = .07$) anlamlı olduğunu göstermektedir. Algılanan partner değişiminin yaşam doyumunu ile yordayıcılık ilişkisi, ben tasavvuruna katmanın aracılığından yaklaşık .06 daha yüksektir.

*Romantik İlişkisi Olan Kadınlarda Algılanan Partner Değişimi,
Yakınlık ve Yaşam Doyumu*

Not: * $p < .01$

Şekil 2. Aracılık Testi Sonuçları

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma, kadınlarda romantik ilişkilerde algılanan partner değişimi ile yaşam doyumu arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkide ben tasavvuruna ötekini katmanın aracı rolünü incelemek amacıyla yapılmıştır. Elde edilen bulgular, ben tasavvuruna ötekini katmanın algılanan partner değişimi ile yaşam doyumu arasındaki ilişkide aracı bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir.

Çalışmada, romantik ilişkilerde algılanan partner değişiminin kadınların yaşam doyumu ile ilişkili olduğu saptanmıştır. Bu bulgunun, önceki araştırmalarla tutarlı olduğu görülmektedir. Yapılan araştırmalar, birçok kişinin, sağlıklı romantik ilişkileri yaşam doyumu ve iyi oluşun kaynaklarından biri olarak gördüğünü (bkz. Diener, Seligman, 2002: 82; Gomez-Lopez vd., 2019: 4, 9; Myers, Diener, 1995: 14-15); buna karşın sağlıklı romantik ilişkileri mutsuzluk uyandırıcı ve stresli bir yaşam deneyimi olarak algıladığını göstermektedir (bkz. Myers, Diener, 1995: 14-15). Diğer bazı araştırmalar ise kadınların erkeklere nazaran daha fazla kişilerarası harmoni arayışında olduğunu; benlik yapılarının daha ilişkisel olduğunu ve iyi oluşlarının ilişkisel dinamiklerden daha fazla

etkilendiğini göstermektedir (Gabriel, Gardner, 1999: 643, 651). Alanyazında ayrıca romantik ilişkilerde partnerlerin birbiri ya da ilişkileri hakkındaki algılarının diğerinin ilişkiyle ilgili algı ve duygularını şekillendirdiği belirtilmektedir (Tomlinson, Aron, 2013: 808). Partnerlerinin kendisine yakınlık duyduğunu ve ilişkilerinden doyum aldığını gördükçe bireylerin kişisel ve ilişkisel iyi oluşlarının arttığı bildirilmektedir (Kamp Dush, Amato, 2005: 609-610). Bahsi geçen bulguların, şimdiki araştırmanın bulgularını desteklediği görülmektedir.

582

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Mevcut çalışmada ben tasavvuruna ötekini katmanın algılanan benlik değişimi ve yaşam doyumunu arasındaki ilişkide aracılık ettiği belirlenmiştir. Alanyazın bu bulguyu desteklemektedir. Schmidt (2020: 24) tarafından yapılan bir araştırma, ben tasavvuruna ötekini katmanın yaşam doyumunu ve yaşamda anlam ve amaç duygularıyla ilişkili olduğunu göstermiştir. Kouneski ve Olson (2004: 129) tarafından yapılan bir araştırma da benzer şekilde yakınlığın öznel iyi oluşla ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Slotter ve Gardner (2009: 1138) tarafından belirtildiği üzere romantik ilişkilerdeki yakınlık duygusu, partnerlerin yeni ve zenginleştirici ortak deneyimler yaşaması sonucu ortaya çıkan ben tasavvuruna ötekini katma süreci ile karakterize olmaktadır. Ben tasavvuruna ötekini katma süreci aracılığıyla partnerler, birbirinin kişisel, sosyal, entelektüel ve finansal kaynaklarına (ör. bilgi birikimi, beceriler, varyet, sosyal statü, arkadaşlık ağları vb.), bakış açılarına (ör. dünya görüşleri vb.) ve kimliklerine (ör. hafızaları, temel karakteristikleri vb.) erişebilmekte ve o kaynakları kendi benliklerine dâhil edebilmektedir (Aron vd., 1992: 598; Aron vd., 2004: 105; Aron, Nardone, 2012: 534). Bu süreç partnerler arasında ortaklıkların oluşmasına (Aron vd., 1991: 243) ve bu yolla ilişkideki bağlantılılık ve yakınlık duygusunun artmasına olanak vermektedir (Aron, Nardone, 2012: 533-534). Varolan alanyazın ayrıca hem yaşam doyumunun hem de ben tasavvuruna ötekini katmanın bilişsel bir içerik taşıdığını işaret etmektedir. Diener ve arkadaşları (1985: 71) yaşam doyumunun öznel iyi oluşun bilişsel bileşeni; Aron ve arkadaşları (1991: 243) ben tasavvuruna ötekini katmanın ilişkisel yakınlığın bilişsel içerikli bir yönü olduğunu belirtmektedir. Bu perspektiften hareketle, ben tasavvuruna ötekini katmanın algılanan partner değişimi ve yaşam doyumunu arasında bilişsel ve duyuşsal bir düzenleyici işlevi gördüğü düşünülebilir.

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Gelecek araştırmaların tasarlanmasında söz konusu sınırlılıkların bir girdi olarak kabul edilmesi alanyazının gelişmesine katkıda bulunacaktır.

*Romantik İlişkisi Olan Kadınlarda Algılanan Partner Değişimi,
Yakınlık ve Yaşam Doymumu*

Söz konusu sınırlılıklardan ilki, araştırma verilerinin partnerlerden yalnızca birinden, kadın partnerden toplanmış olmasıdır. Bu yönüyle çalışma erkek partnerlerin ilişkisel yaşantılarına dair herhangi bir çıkarımda bulunamamaktadır. Gelecek araştırmalarda partnerlerin her ikisinden de veri toplaması algılanan partner değişimi ve ben tasavvuruna ötekini katma ile ilgili ilişkisel ve kişisel dinamiklerin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunacaktır. Çalışmanın bir diğer sınırlılığı, kesitsel bir çalışma olmasıyla alakalıdır. İlişkilerdeki benlik kavramı değişimleri zamana yayılı olarak ortaya çıkmakta ve algılanan partner değişimleri içinde bulunulan zamana göre değişkenlik gösterebilmektedir. Söz konusu değişikliklerin süreç içindeki eğilimlerini belirlemek için gelecek araştırmaların boylamsal olarak yapılandırılmasının alanyazına dikkate değer bir katkıda bulunacağı öngörülmektedir. Çalışmanın bir diğer sınırlılığı katılımcıların ilişki durumuyla alakalıdır. Mevcut çalışmaya yalnızca flört ve nişanlılık ilişkisi olan katılımcılar dâhil edilmiş; evli bireylerin bu değişkenlerle ilgili algıları incelenmemiştir. Evlilik, kurumsal bir yapıya sahip olduğundan ve yaşamda yeni rol ve sorumlulukları beraberinde getirdiğinden evli bireylerin ilişkisel benlik değişimlerinde ve yaşamdan aldıkları doyumda farklılıklar görülebileceği öngörülmektedir. Yapılan araştırmalar evli bireylerin öznel iyi oluşlarının evli olmayanlarınkinden yüksek olduğunu göstermektedir (Barret, 2000: 452; Diener vd., 2000: 419; Mastekaasa, 1994: 209). Dolayısıyla gelecek araştırmaların evli bireylerle de yürütülmesinin alanyazına dikkate değer bir katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Bahsi geçen sınırlılıklarına rağmen, bu çalışma romantik ilişkilerde kadınlar tarafından algılanan partner değişiminin ben tasavvuruna ötekini katma ve yaşam doyumu ile ilişkilerini ortaya koyması bakımından alanyazına katkıda bulunmaktadır. Bireylerin, partnerleriyle daha yakın ilişkiler kurmak, yaşamlarını ve ilişkilerini iyileştirmek amacıyla çift danışmanlığına başvurduğu (Hendrick, Hendrick, 1993: 13) göz önünde bulundurulduğunda bu çalışmada elde edilen bulguların araştırma alanına olduğu kadar uygulama alanına da -özellikle çift danışmanlığı alanında yürütülen müdahale çalışmalarına da- katkıda bulunacağı öngörülmektedir. Çiftlerle çalışan profesyonellerin ilişki içinde algılanan benlik ve partner değişimi süreçlerinin yaşam doyumu ve yakınlık ile ilişkisini göz önünde bulunduran değerlendirmeler yapmasının terapötik süreç açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

583

IJSl 14/2
Aralık
December
2021

KAYNAKLAR

Adamczyk, Katarzyna; Segrin, Chris (2015). "Direct and Indirect Effects of Young Adults' Relationship Status on Life Satisfaction through Loneliness and Perceived Social Support". *Psychologica Belgica*, 55(4), 196-211.

Agnew, Christopher R.; Etcheverry, P.E. (2006). "Cognitive Interdependence: Considering Self-in-Relationship", Vohs, Kathleen D.; Finkel, Eli J. (Eds.). *Self and Relationships: Connecting Intrapersonal and Interpersonal Processes*, New York: Guilford Press, 274-296.

Akın, Ahmet; Süler, Melek; Eker, Halime; Anlı, Gazanfer (2015). "Romantik İlişkilerde Algılanan Değişim Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması". *Uluslararası Hakemli Psikiyatri ve Psikoloji Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 113-122.

Amodio, David M.; Showers, Carolin J. (2005). "Similarity Breeds Liking' Revisited: The Moderating Role of Commitment". *Journal of Social and Personal Relationships*, 22(6), 817-836.

Aron, Arthur; Aron, Elaine N.; Smollan, Danny (1992). "Inclusion of Other in the Self Scale and the Structure of Interpersonal Closeness". *Journal of Personality and Social Psychology*, 63(4), 596-612.

Aron, Arthur; Aron, Elaine N.; Tudor, Michael; Nelson, Greg (1991). "Close Relationships as Including Other in the Self". *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(2), 241-253.

Aron, Arthur, McLaughlin-Volpe, Tracy; Mashek, Debra; Lewandowski, Gary; Wright, Stephen C.; Aron, Elaine N. (2004). "Including Others in the Self." *European Review of Social Psychology*, 15(1), 101-132.

Aron, Arthur; Nardone, Natalie (2012). "Self and Close Relationships". Leary, Mark R.; Tangney, June Price (Eds.). *Handbook of Self and Identity*, New York: The Guilford Press, 520-541.

Ayten, Ali (2013), "Din ve Sağlık: Bireysel Dindarlık, Sağlık Davranışları ve Hayat Memnuniyeti İlişkisi Üzerine Bir Araştırma". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 13(3), 2014, 7-31.

Barrett, Anne E. (2000). "Marital Trajectories and Mental Health". *Journal of Health and Social Behavior*, 41(4), 451-464.

Batan, S. Nazlı; Ayten, Ali (2015). "Dini Başa Çıkma, Psikolojik Dayanıklılık ve Yaşam Doyumu İlişkisi Üzerine Bir Araştırma". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 15(3), 67-90.

Chen, Serena; Boucher, Helen C.; Tapias, Molly Parker (2006). "The Relational Self Revealed: Integrative Conceptualization and Implications for Interpersonal Life". *Psychological Bulletin*, 132(2), 151-179.

**Romantik İlişkisi Olan Kadınlarda Algılanan Partner Değişimi,
Yakınlık ve Yaşam Doyumunu**

Cresswell, John (2017). *Eğitim Araştırmaları: Nicel ve Nitel Araştırmanın Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi*, Ekşi, Halil (Çev. ve Ed.). İstanbul: Edam Yayınları.

Diener, Ed; Emmons, Robert A.; Larsen, Randy J.; Griffin, Sharon (1985). "The Satisfaction with Life Scale". *Journal of Personality Assessment*, 49(1), 71-75.

Diener, Ed; Gohm, Carol, L.; Suh, Eunkook; Oishi, Shigehiro (2000). "Similarity of the Relations between Marital Status and Subjective Well-being across Cultures". *Journal of Cross Cultural Psychology*, 31(4), 419-436.

Diener, Ed; Seligman, Martin (2002). "Very Happy People". *Psychological Science*, 13(1), 81-84.

Dinçer, Duygu (2017). "Romantik İlişkilerde İlişki Doyumunu ve Yaşam Doyumunu Yordayan Etmenler: İki Boyutlu İlişkisel Benlik Değişimi", (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Dinçer, Duygu; Ekşi, Halil; Aron, Arthur (2018). "Two New Scales in the Field of Couples and Marriage Counseling: The Inclusion of Other in the Self Scale and Turkish Self-change in Romantic Relationships Scale". *SHS Web of Conferences*, 48, 1-7.

Frost, David M.; Forrester, Cat (2013). "Closeness Discrepancies in romantic Relationships: Implications for Relational Well-being, Stability, and Mental Health". *Personality and Social Psychology Bulletin*, 39(4), 456-469.

Gabriel, Shira; Gardner, Wendi L. (1999). "Are There "His" and "Hers" Types of Interdependence? The Implications of Gender Differences in Collective Versus Relational Interdependence for Affect, Behavior, and Cognition". *Journal of Personality and Social Psychology*, 77(3), 642-655.

Gilligan, Carol (2003). *In A Different Voice: Psychological Theory and Women's Development*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Gomez-Lopez, Mercedes; Viejo, Carmen; Ortega-Ruiz, Rosario (2019). "Psychological Well-being during Adolescence: Stability and Association with Romantic Relationships". *Frontiers Psychology*, 16(13), 1-31.

Hatfield, Elaine; Rapson, Richard L. (1994). "Love and Intimacy". http://www.elainehatfield.com/uploads/3/4/5/2/34523593/55_hatfield_rapson_1994.pdf (Erişim Tarihi: 04.04.2021).

Hayes, Andres F. (2013). *Introduction to Mediation, Moderation, and Conditional Process Analysis*. New York, NY: Guilford Press.

Hendrick, Gay; Hendrick, Kathylyn (1993). *Centering and the Art of Intimacy Handbook: A New Psychology of Close Relationships*. New York, NY: Simon & Schuster.

585

IJSS 14/2
Aralık
December
2021

- Hira, Shreena N.; Overall, Nickhola C. (2011). "Improving Intimate Relationships: Targeting the Partner versus Changing the Self". *Journal of Social and Personal Relationships*, 28(5), 610-633.
- Hughes, Erin K.; Slotter, Erica B.; Lewandowski, Gary W. Jr. (2020). "Expanding Who I am: Validating the Self-Expansion Preference Scale". *Journal of Personality Assessment*, 102(6), 792-803.
- Kamp Dush, Claire M.; Amato, Paul R. (2005). "Consequences of Relationship Status and Quality for Subjective Well-being". *Journal of Social and Personal Relationships*, 22(5), 607-627.
- Kim, Hae-Young (2013). "Statistical Notes for Clinical Researchers: Assessing Normal Distribution (2) Using Skewness and Kurtosis". *Restorative Dentistry & Endodontics*, 38(1), 52-54.
- Kouneski, Edward F.; Olson, David H. (2004). "A Practical Look at Intimacy: ENRICH Couple Typology", Mashek, Debra J.; Aron, Arthur P. (Eds.). *Handbook of Closeness and Intimacy*, New Jersey, NJ: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 117-133.
- Köker, Süreyya (1991). "Normal ve Sorunlu Ergenlerin Yaşam Doyumu Düzeyinin Karşılaştırılması", (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Mashek, Debra; Le, Benjamin; Israel, Ken; Aron, Arthur (2011). "Wanting Less Closeness in Romantic Relationships". *Basic and Applied Psychology*, 33(4), 333-345.
- Mastekaasa, Arne (1994). "Psychological Well-being and Marital Dissolution: Selection Effects?". *Journal of Family Issues*, 15(2), 208-228.
- Mattingly, Brent A.; Lewandowski, Gary W. Jr.; McIntyre, Kevin P. (2014). "'You Make Me A Better/Worse Person': A Two-Dimensional Model of Relationship Self-change". *Personal Relationships*, 21(1), 176-190.
- McIntyre, Kevin P.; Mattingly, Brent A.; Gorban, Sarah A.; Cope, Morgan A. (2020). "Implications of Relationship-Induced Self-concept Change across partners: An Actor-Partner Interdependence Model Approach". *Journal of Social and Personal Relationships*, 37(5), 1554-1562.
- McIntyre, Kevin P.; Mattingly, Brent A.; Lewandowski, G. W. Jr. (2015). "When 'We' Changes 'Me': The Two-Dimensional Model of Relational Self-change and Relationship Outcomes". *Journal of Social and Personal Relationships*, 32(7), 857-878.
- Murray, Sandra L.; Holmes, John G.; Bellavia, Gina; Griffin, Dale W.; Dolderman, Dan (2002). "Kindred Spirits? The Benefits of Egocentrism in Close Relationships". *Journal of Personality and Social Psychology*, 82(4), 563-581.
- Myers, David G.; Diener, Ed (1995). "Who is Happy?". *Psychological Science*, 6(1), 10-19.

*Romantik İlişkisi Olan Kadınlarda Algılanan Partner Değişimi,
Yakınlık ve Yaşam Doyumu*

- Pavot, William; Diener, Ed (1993). "Review of the Satisfaction with Life Scale". *Psychological Assessment*, 5(2), 164-172.
- Pavot, William G.; Diener, Ed; Colvin, C. Randall; Sandvik, Ed (1991). "Further Validation of the Satisfaction with Life Scale: Evidence for the Cross-Method Convergence of Well-being Measures". *Journal of Personality Assessment*, 57(1), 149-161.
- Preacher, Kristopher J.; Hayes, Andrew F. (2004). "SPSS and SAS Procedures for Estimating Indirect Effects in Simple Mediation Models". *Behavior Research Methods, Instruments & Computers*, 36(4), 717-731.
- Reis, Harry T.; Clark, Margaret S.; Holmes, John G. (2004). "Perceived Partner Responsiveness as an Organizing Construct in the Study of Intimacy and Closeness". Mashek, D. J.; Aron, A. P. (Eds.). *Handbook of Closeness and Intimacy*, New Jersey, NJ: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 201-225.
- Roberts, Brent W.; Robins, Richard W. (2000). "Broad Dispositions, Broad Aspirations: The Intersection of Personality Traits and Major Life Goals". *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26(10), 1284-1296.
- Schmidt, Christa Ming Talbot (2020). "Purpose, Self-Other Overlap, and Subjective Well-being: A Cluster Analysis of Distinct Features of Purpose", (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Cornell University, New York.
- Sedikides, Constantine; Oliver, Mary Beth; Campbell, W. Keith (1994). "Perceived Benefits and Costs of Romantic Relationships for Women and Men: Implications for Exchange Theory". *Personal Relationships*, 1(1), 5-21.
- Shin, Doh Chull; Johnson, Dan M. (1978). "Avowed Happiness as an Overall Assessment of the Quality of Life". *Social Indicators Research*, 5, 475-492.
- Slotter, Erica B.; Gardner, Wendi L. (2009). "Where Do You End, and I Begin? Evidence for Anticipatory, Motivated Self-Other Integration between Relationship Partners". *Journal of Personality and Social Psychology*, 96(6), 1137-1151.
- Slotter, Erica B.; Lucas, Gale M. (2013). "Validating a Measure of Self and Partner Change in Romantic Relationships: The Perceived Change in Relationships Scale". *Self and Identity*, 12(2), 177-185.
- Tomlinson, Jennifer M.; Aron, Arthur (2013). "The Path to Closeness: A Mediation Model for Overcoming the Risks of Increasing Closeness". *Journal of Social and Personal Relationships*, 30(6), 805-812.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2020). "Yaşam Doyumu Araştırması", [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p= Yaşam %20-Memnuniyeti-Arastirmasi-2020-37209](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Yaşam%20Memnuniyeti-Arastirmasi-2020-37209) (Erişim Tarihi: 10.05.2021).
- Windstead, Barbara A.; Derlega, Valerian J.; Rose, Suzanna (1997). *Gender and Close Relationships*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.

587

IJSS 14/2
Aralık
December
2021

SUMMARY

Introduction

Many women involved in a romantic relationship look for some cues that the self-concept of their partners is open to change for improving their relationship, because they perceive these changes as a sign of relational closeness and commitment (Slotter & Gardner, 2009: 1138). If they cannot observe any changes in their romantic partners during their relationships they can implicitly or explicitly try to change some aspects of their partners' selves (Hira & Overall, 2011: 611, 617). In the case of their efforts gave no results, there could be a decline in their psychological well-being and life satisfaction. Besides that, inclusion of other in the self (closeness) functions as a motivator to improve their personal and relational well-being in an ongoing romantic relationship (Kouneski & Olson, 2004: 129; Slotter & Gardner, 2009: 1138). In the current close relationships literature, although there are some studies examining the relationship between self-concept change and relationship satisfaction (Dincer, 2017: 19; Dincer et al., 2018: 6; Mattingly et al., 2014: 185; McIntyre et al., 2015: 861) or life satisfaction (Dincer, 2017: 16), there is no previous research investigating the relationship between perceptions related to partner' self-concept change and life satisfaction. The current study aimed to fill this gap in the close relationships literature. It also aimed to examine the mediating role of inclusion of other in the self between perceived partner change and life satisfaction.

Method

Participants

This study was conducted at a private university in Istanbul, Turkey. The condition of taking part in the study was to be a woman college student who was involved in a romantic relationship at least one year. Data was collected from 203 college women who had a mean age of 20.72 ($SD = 1.01$) years. Participants ranged in age from 19 to 22 ($M = 20.72$ years, $SD = 1.01$). Relationship length varied from 1 year to 5 years ($M = 3.5$ years, $SD = 1.99$ years), and 78.8% of the participants were in a dating relationship, 21.2% were engaged relationship.

Procedure

After the study was approved by a university ethics board, the process of data collection was begun. Firstly, participants were informed about the project's purpose and signed the informed consent forms. Following that, data was

*Romantik İlişkisi Olan Kadınlarda Algılanan Partner Değişimi,
Yakınlık ve Yaşam Doyumunu*

collected through a demographic survey and several other scales, including the Perceived Partner Change in Romantic Relationships Scale (Slotter & Lucas, 2013), Inclusion of Other in the Self Scale (Aron et al., 1992), and the Satisfaction with Life Scale (Diener et al., 1985).

Data Analysis

In data analysis part, Pearson's correlation analysis was used to assess initial relationships of the variables while mediational analysis was used to investigate the mediating role of inclusion of other in the self in the relationship between partner change and life satisfaction through PROCESS macro analysis (Model 4) and bootstrapping method.

Results

Correlational analysis

Correlational analyses showed that inclusion of other in the self was positively correlated with perceived partner change ($r = .33; p < .01$) and life satisfaction ($r = .24; p < .01$).

Mediational analysis

Based on suggestions of Preacher and Hayes (2004: 720), it was used to bootstrapping to measure indirect effects with 5000 resamples and 95% confidence intervals (CI). Findings showed that perceived partner change was a significant predictor of inclusion of other in the self, $B = .28, SE = .06, 95\% CI [.17, .40], \beta = .33, p = .01$, and that inclusion of other in the self was a significant predictor of life satisfaction, $B = .22, SE = .08, 95\% CI [.07, .38], \beta = .20, p = .01$. However, perceived partner change was no longer a significant predictor of life satisfaction after controlling for the mediator, inclusion of other in the self, $B = .10, SE = .07, 95\% CI [-.03, .24], \beta = .11, p = .14$. Nearly 7% of the variance in life satisfaction was accounted for by perceived partner change and inclusion of other in the self ($R^2 = .07$). Findings also revealed that the indirect coefficient was significant, $B = .06, SE = .03, 95\% CI [.02, .12]$.

Conclusion

The purpose of this study was to test a model addressing how women's perceptions of partner change affect their life satisfaction and whether or not inclusion of other in the self serves as a mediator in this relationship. The obtained findings supported the proposed model that inclusion of other in the self mediated the relationship between perceived partner change and life

satisfaction. These findings were consistent with the current literature. According to some studies, many people consider healthy romantic relationships as one of the important sources of personal happiness (e.g., Diener & Seligman, 2002: 82; Gomez-Lopez et al., 2019: 4, 9; Myers & Diener, 1995: 14-15) whereas they perceive unhealthy romantic relationships as unhappy and stressful experience (e.g., Myers & Diener, 1995: 14-15). Kouneski and Olson (2004: 129) stated that closeness is a good predictor of subjective well-being. Schmidt (2020: 24) found that greater inclusion of other in the self was an essential factor in optimizing the subjective well-being and sense of purpose. In addition, some studies revealed that women are more relational than men and so, relational dynamics may affect their well-being more than men (Gabriel & Gardner, 1999: 643, 651). All these findings indicate that inclusion of other in the self serves as a cognitive and emotional regulator between perceived partner change and life satisfaction among women.

590

IJSI 14/2
Aralık
December
2021